

نام درس: فارماکولوژی پزشکی 1- مقدمات فارماکولوژی و فارماکولوژی داروهای موثر بر سیستم عصبی اتونوم

تعداد و نوع واحد: 1- تئوری شماره درس: دروس پیش نیاز: فیزیولوژی- بیوشیمی

رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی- دکتری دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: فیزیولوژی و فارماکولوژی

عمومی

نام مدرس: دکتر امید غلامی ترم تحصیلی: شش- یک فیزیوپاتولوژی سال تحصیلی: 1400-01

تعداد جلسات: 8 جلسه روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه- تاریخ امتحان

8الی 10

□ **مقدمه (شرح درس):** فارماکولوژی (داروشناسی) عبارت است از علم شناخت موادی که جهت تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماریها به کار می رود. این مواد را دارو نامند. فارماکولوژی عبارت است از شناخت نحوه تقابل داروها با بدن انسان. این تقابل می تواند شامل تاثیر دارو بر بدن (فارماکودینامیک) و تاثیر بدن بر دارو (فارماکوکینتیک) باشد. در این دوره آموزشی اصول پایه و مقدمات علم فارماکولوژی به همراه فارماکولوژی داروهای موثر بر سیستم عصبی خودکار (اتونوم) آموزش داده می شود.

□ **هدف کلی:** فراگیری کلیاتی درباره علم فارماکولوژی و آشنائی با داروهای موثر بر دستگاه اتونوم

□ **اهداف اختصاصی درس (به تعداد سرفصلها و جلسات هدف نوشته شود):**

از دانشجویان انتظار می رود پس از پایان دوره بتوانند:

- 1) علم فارماکولوژی را تعریف کند و درباره گیرنده دارو، نحوه تقابل دارو با گیرنده، مفهوم آگونیست و آنتاگونیست، رابطه دوز- پاسخ داروها و انواع آنتگونیستها توضیح دهد.
- 2) انواع گیرنده داروها در سلول، انواع پیامبرهای ثانویه گیرنده متصل به پروتئین جی و مفاهیم پوتنسی، افیکسی، ایندکس درمانی و ... را شرح دهد.
- 3) مفاهیم پایه ای علم فارماکوکینتیک مانند حجم توزیع، کلیرانس، نیمه عمر دارو و فراهمی زیستی را شرح دهد. در مورد بیوترانسفورماسیون داروها و مفاهیم القاء و مهار آنزیمی توضیح دهد.
- 4) درباره مقدمات سیستم عصبی اتونوم، انواع داروهای موثر بر این سیستم عصبی منجمله داروهای کولینومیمتیک (فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک و فارماکولوژی بالینی آنها) توضیح دهد.
- 5) انواع داروهای آنتی کولینرژیک و خصوصیات فارماکولوژیک آنها به همراه دسته های دارویی سمپاتومیمتیک و مشخصات فارماکولوژیک آنها را شرح دهد.
- 6) درباره دسته های دارویی آنتی آدرنرژیک، مشخصات فارماکولوژیک آنها، فارماکولوژی بالینی و عوارض جانبی و تداخلات آنها توضیح دهد.

□ **استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):**

\* سخنرانی □ کنفرانس □ بحث گروهی □ بحث در گروههای کوچک □ کارگاه آموزشی □ Round □ Morning Report □ \* PBL □ Case Report □ غیره □

□ **وسایل کمک آموزشی:** ویدئو پروژکتور و نمایش اسلاید آموزشی، تخته وایت بورد

### ☐ وظایف و تکالیف دانشجو:

حضور منظم در جلسات کلاس درس  
مشارکت فعال در کلاس  
توجه به مطالب مطرح شده  
یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سؤالات  
پاسخ به کوئیزها ی مختلف کلاس

### ☐ نحوه ارزشیابی دانشجو:

مراحل ارزشیابی: ☐ مرحله ای ☐ پایانی\*

حضور و غیاب.....20.....درصد از نمره نهایی  
فعالیت کلاسی و انجام تکالیف.....5.....درصد از نمره نهایی  
امتحان میان ترم.....0.....درصد از نمره نهایی  
امتحان پایان ترم.....75.....درصد از نمره نهایی

نوع امتحان میان ترم: ☐ شفاهی ☐ تشریحی ☐ چند گزینه ای ☐ صحیح و غلط ☐ جور کردنی  
نوع امتحان پایان ترم: ☐ شفاهی ☐ \*تشریحی ☐ \*چند گزینه ای ☐ صحیح و غلط ☐ جور کردنی

### ☐ منابع:

- 1- B.G. Katzung. Basic and clinical pharmacology; 15<sup>th</sup> edition. McGraw Hill, 2021.
- 2- A.J. Trevor, B.G. Katzung, S.B. Masters. Katzung and Trevor's Pharmacology Examination & Board Review; 11<sup>th</sup> edition; McGraw Hill, 2018.
- 3- H.P. Rang, M.M. Dale, J.M. Ritter, R.J. Flower, and G. Henderson. Rang and Dale's Pharmacology. 9<sup>th</sup> edition. Elsevier; 2018.